

# VREDE EN SOLIDARITEIT



## EMILE ROEMER OVER VLUCHTELINGEN

# ‘RICHT JE PIJLEN OP HET AFBRAAKBELEID VAN RUTTE, NIET OP DE SLACHTOFFERS VAN OORLOG’

foto Bas de Meijer ©

## SP-leider Emile Roemer: ‘Niet oorlogsslachtoffers breken voorzieningen af. Het kabinet doet dat.’

### › Wat is de analyse van de SP in het vluchtelingendebat?

‘Onze analyse begint bij het onderzoeken van de oorzaak. Door de oorlog in Syrië zijn miljoenen mensen op drift. Je moet dus geen bommen gooien, maar de oorlog beëindigen. Tot het zover is vinden wij dat opvang zoveel mogelijk in de regio moet gebeuren – maar wel humaan. Een deel van de oorlogsslachtoffers komt naar Nederland. Dan moet je voor goede, kleinschalige opvang zorgen. Altijd in goede samenspraak met de lokale bevolking. Wij staan voor menselijke opvang, maar niet zonder het internationale perspectief te benoemen.’

### › Er lijkt veel steun te zijn voor het bombarderen van IS.

‘Ik was blij met die advertentie van Amnesty International een tijd geleden met de boodschap: Europese leiders, u zou zich geen zorgen moeten maken om de peilingen, maar om de geschiedenisboeken.’

### › Er is wel veel boosheid en rechts lijkt die in goede peilingen om te zetten.

‘Dat valt nog maar te bezien. Wilders legde de schuld van alle problemen eerst bij de Grieken, vervolgens bij de moslims en nu bij de vluchtelingen. Maar er is geen enkele Griek geweest die

hier de sociale huurhuizen verkocht heeft – de PVV wilde zelfs nóg meer sociale woningen verkopen dan de VVD. Er is geen enkele moslim geweest die de aow-leeftijd heeft verhoogd – de PVV heeft daarmee ingestemd. Er is geen enkele vluchteling die marktwerking in de zorg heeft ingevoerd – het was de PVV die instemde met marktwerking in de zorg. Die partij heeft ingestemd met bezuinigingen op de sociale werkplaatsen, waardoor heel veel mensen hun werk kwijt zijn, en met het verlagen van het sociaal minimum. En nu zet Wilders de slachtoffers van zijn eigen bezuinigingsbeleid op tegen andere slachtoffers, zodat hij zelf buiten beeld blijft. Hij probeert mensen vreemdelingenhaat aan te praten in reactie op afbraakpolitiek waar hij zelf verantwoordelijk voor is.’

### › Wat vind je ervan dat de PvdA hier nu ook aan meedoet?

‘Ik zeg: voorkom dat je de taal van de PVV overneemt. “Willen we de verzorgingsstaat overeind houden, dan moet de vluchtelingenstroom ingedamd” – dat is de taal van extreemrechts. Zij tegenover wij. Ik stel vast dat een handjevol PvdA’ers in de regering de afgelopen jaren sociale voorzieningen heeft afgebroken. En

lees verder op pagina 2

## IN HET KORT

**Bommen** brengen geen vrede en zorgen ervoor dat nog meer mensen hun huis en land moeten verlaten. De SP is tegen de Nederlandse deelname aan de strijd in Irak en Syrië.

**Eerlijke handel** is van groot belang; voor vrede en stabiliteit maar ook voor het voorkomen van grote volksverhuizingen. De SP wil dat de Nederlandse handel bijdraagt aan een betere verdeling van de welvaart, door duurzamer en eerlijker te zijn.

**Steun landen** rondom conflicthaarden; ze moeten geholpen worden bij de opvang van honderdduizenden of zelfs miljoenen vluchtelingen. De Verenigde Naties komen veel geld tekort om dat te doen. Rijkere landen moeten meer hun best doen om te helpen door geld te geven.

**Europa en Nederland** moeten vluchtelingen blijven helpen, ook in eigen land. Het Vluchtelingenverdrag van de Verenigde Naties moet blijven bestaan. Want vluchtelingen help je. En opvang doe je in overleg met de mensen in de buurt.

**Richt je pijlen op Rutte**, niet op oorlogsslachtoffers. Mensen zijn terecht boos over de jarenlange afbraak van voorzieningen en een gebrek aan betaalbare woningen. Niet de vluchtelingen, maar partijen als VVD, PvdA en PVV zijn daar verantwoordelijk voor.

### SP-Tweede Kamerlid Sharon Gesthuizen:

## ‘60 miljoen vluchtelingen wereldwijd en de helft is kind’

foto Sander van Oorspronk





nu dit soort dingen zeggen. Ik ga niet over wat sociaaldemocraten zeggen. Maar laat mensen met een links hart volgende keer goed nadenken wat ze in het stembokje gaan doen.'

› De SP spreekt veel met mensen in hun buurt.

**Wat is jouw beeld?**

'Ik merk dat veel mensen zeker bereid zijn om slachtoffers van oorlog op te vangen. Maar ze vragen zich wel af: waar was politiek Den Haag, waar waren de PvdA, de VVD, GroenLinks en de PVV toen ik zeven jaar moest wachten op een woning? Of toen ik in de schuldhulpverlening moest en een half jaar moest wachten? Jullie stonden vooraan in de rij om de ABN Amro miljarden te geven, maar mijn eigen kind is de zwemles afgepakt. Waar waren jullie toen? Dát is de woede van mensen. Daarover zijn ze terecht boos – en die boosheid deel ik. Het is onze taak om met deze mensen samen op te trekken. Niet tegen vluchtelingen, maar tegen partijen die de afgelopen jaren zoveel sociale voorzieningen hebben afgebroken.'

› Kortom?

'De problemen van mensen moeten eindelijk serieus genomen worden. Het gros van de mensen heeft helemaal geen bezwaar tegen opvang – integendeel: de meeste mensen willen mensen die op de vlucht zijn helpen. Maar overval ze niet, kies voor kleinschaligheid en

kies ervoor dat mensen zo snel mogelijk integreren. En maak vluchtelingen duidelijk dat ze nu recht op opvang hebben, maar ook recht op terugkeer als de oorlog voorbij is. Velen willen dat ook. Syrië ligt in puin, ze hebben straks de mensen hard nodig om de boel weer op te bouwen. Tegelijk zullen wij Nederlanders duidelijk maken dat de pijlen op het afbraakbeleid van Rutte moeten worden gericht en niet op de slachtoffers van oorlog.'



Emile Roemer spreekt in Griekenland met vluchtelingen.

foto archief SP

## 'VLUCHTELINGEN KUNNEN EEN BELANGRIJKE BIJDRAGE AAN DE SAMENLEVING LEVEREN'

YOUNIS LUTFULA vluchtte in 1995 uit Iraaks Koerdistan. 'Ik was 25. Saddam Hoessein was nog aan de macht en voerde oorlog tegen de Koerden. Ik had werktuigbouwkunde aan de universiteit gestudeerd en werkte met de organisatie Save the Children als lokaal directeur, toen ik te horen kreeg dat Saddams geheime dienst het op me gemunt had. Toen ben ik gevlucht.'

'Vluchten is als een zwart gat in springen: je weet niet van tevoren waar je uitkomt. Het werd Nederland voor mij. Het zag er niet naar uit dat het snel veilig voor mij zou zijn in Irak. Ik was jong, dus ik dacht: ik moet Nederland als mijn nieuwe land beschouwen. Ik ging heel snel Nederlands leren, volgde een opleiding tot software-ontwikkelaar; overdag werken en 's avonds studeren bij de Hogeschool en Universiteit van Amsterdam.'

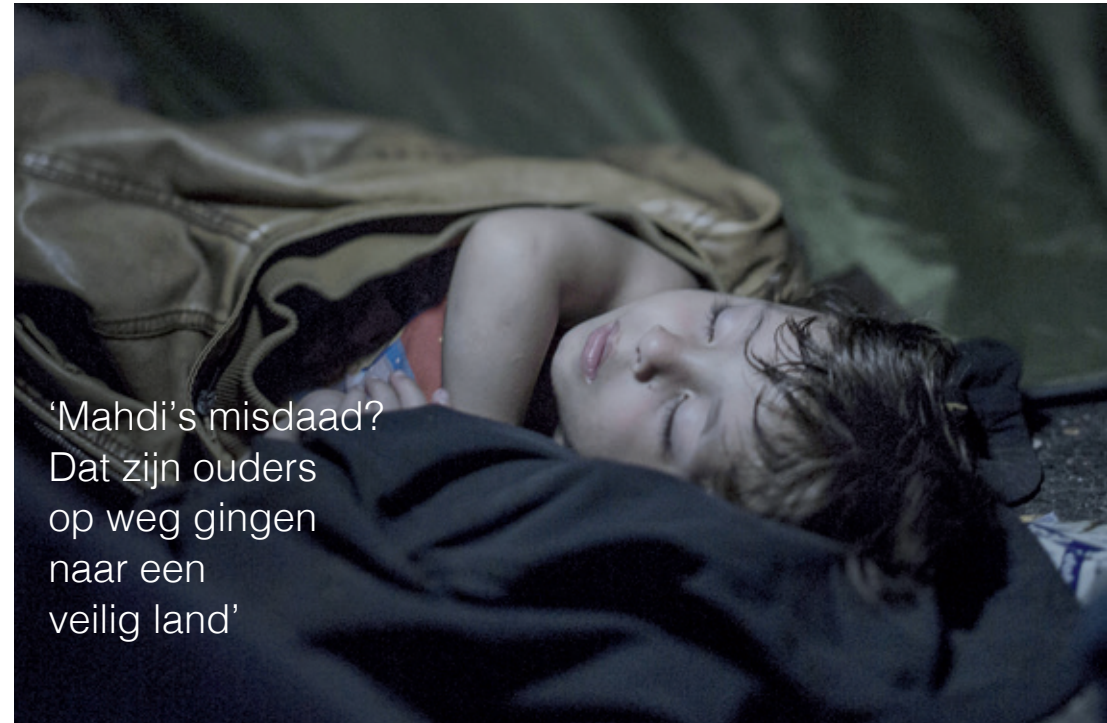
Younis werkt sinds 2002 bij het ministerie van Justitie en was twee periodes Statenlid. Hij hoopt dat Nederland vluchtelingen normaal blijft helpen: 'Als je je medemens niet helpt in een noodgeval, ben je dan nog wel menselijk? Mensen laten hun leven niet zomaar achter om zich in onzekerheid te storten.' Over integratie zegt Younis: 'Maak niet de fout die vroeger veel gemaakt werd. Denk niet: die vluchtelingen hoeven geen Nederlands te leren, want die gaan toch weer terug. Velen gaan terug, maar in de tussentijd kunnen ze een belangrijke bijdrage aan de samenleving leveren. Tegen vluchtelingen zeg ik: wacht niet op de overheid - het integratieproces van de afgelopen 30 jaar is mislukt. Neem zelf initiatief en kom op voor je rechten.'



foto archief Younis Lutfula

Younis Lutfula: 'Als je je medemens niet helpt in een noodgeval, ben je dan nog wel menselijk?'

## 'Samen optrekken tegen partijen die zoveel sociale voorzieningen hebben afgebroken'



'Mahdi's misdaad? Dat zijn ouders op weg gingen naar een veilig land'

foto Magnus Wennman/REX Shutterstock / Hollandse Hoogte ©

## Misdadig

Mahdi is een jongetje van een jaar of drie, vier, hooguit. Op de foto ligt het kind te slapen onder een jas, op de koude aarde, ergens in Hongarije. Mahdi werd geboren in de oorlog, heeft zijn hele leven niet anders gekend, vertelt het bijschrift. De dag nadat dit beeld werd gemaakt, zette Hongarije waterkanonnen en traangas in tegen de vluchtelingen die via hun land naar West-Europa probeerden te komen. Mahdi's misdaad? Dat zijn ouders op weg gingen naar een veilig land, waar hij naar school kan gaan en een toekomst heeft.

Human Rights Watch schrijft over een familiedrama: de dood van twee volwassenen, en de schotwonden van vier anderen. Een vijfjarig jongetje werd door Turkse grenswachten in zijn been geschoten, zijn negenjarige zusje in allebei haar benen. Hun misdaad? Zij probeerden Aleppo te ontvluchten, naar Turkije, nadat hun thuis was gebombardeerd.

Twee berichtjes, er zijn er talloze meer.

Uit pure paniek, want anders kun je het toch niet verklaren, om méér zetelverlies in de zondagspeelingen van Maurice de Hond te voorkomen, wordt in hoegenaamd progressief politieke kringen waar de allerkwetsbaarsten ooit op bescherming konden rekenen, nu trots op de borst geroffeld. De Turkije-deal is geslaagd, want er verdrinken geen vluchtelingen meer in de Egeïsche Zee, en de toestroom aan vluchtelingen naar Europa is onder controle. Dat die vluchtelingen nu zonder adequate voorzieningen opgesloten zitten op de Griekse eilanden.

Dat hun kinderen bedelen in de straten van Beiroet om de huur te kunnen betalen van een tochtig en beschimmeld onderkomen. Dat velen vastzitten in Syrië, opgejaagd door de strijders van de Islamitische Staat en de vatenbommen van Assad. Dat er op vluchtelingen geschoten wordt als zij wanhopig proberen illegaal Turkije te bereiken. Blijkbaar nemen we dat op de koop toe. Misdadig. Als je het mij vraagt.

column



Tineke Ceelen  
directeur Stichting Vluchteling  
mei 2016

foto Phil Nijhuis / Hollandse Hoogte ©





foto archief SP / Sharon Gesthuizen

# KUNNEN SLACHTOFFERS VAN OORLOG STRAKS NERGENS MEER HEEN?

## OORLOGEN EN DE WESTERSE BEMOEIENISSEN

Het is oorlog. Niet hier in ons land maar wel in meer dan vijftig andere landen. Deze tientallen gewapende conflicten, waarvan momenteel die in Syrië en Irak het meest in de belangstelling staan in Nederland, zorgen niet alleen voor vele duizenden doden en gewonden ieder jaar; ze jagen ook miljoenen mensen op de vlucht. Er zijn wereldwijd nog nooit zoveel vluchtelingen geweest als nu: 60 miljoen. De helft van hen is kind. Het grootste deel van de vluchtelingen die naar Europa komen komt uit Syrië. Voor een deel van de conflicten geldt helaas dat hoewel ze ver weg spelen, westerse landen als de Verenigde Staten maar ook Nederland en andere Europese landen een kwalijke rol hebben gespeeld bij het ontstaan ervan. Deze landen gingen zich met conflicten bemoeien door militair in te grijpen maar zonder dat er een plan was voor wat er daarna moest gebeuren.

## GEEN BOMMEN MAAR BROOD VOOR SYRIË

Nederlandse bommen zullen weinig veranderen aan de steun die er in Irak en Syrië is voor Islamitische Staat (IS) of Daesh. Wij zijn

dan ook tegen de Nederlandse bijdrage aan de militaire strijd in Irak en Syrië door middel van de inzet van F16's die bommen gooien. Van de ervaringen in Irak en Afghanistan hebben we geleerd: met bommen breng je geen vrede en democratie. Westerse bommen hebben ervoor gezorgd dat het extremisme zich verplaatst, dat het verder wordt aangewakkerd en dat de kans op aanslagen in Europa fors is vergroot.

Wat we wel kunnen en moeten doen is een volledige wapenboycot instellen. Ook moeten de geldstromen richting IS in kaart gebracht en gestopt worden. Landen die IS aantoonbaar financieel steunen moeten we boycotten. We moeten nu de vredesonderhandelingen tussen het Assad-regime en oppositiepartijen ondersteunen. Een langdurig staakt-het-vuren tussen Assad en de oppositie is een eerste stap om gezamenlijk het extremisme van IS te kunnen bestrijden. In Irak moet een hervormingsplan komen zodat dat de soennitische gemeenschap, waarbinnen IS steun vindt, zich weer vertegenwoordigd voelt.

Op korte termijn is humanitaire hulp het hardst nodig van alles. Daarmee kunnen we levens

redden. Syriërs vragen niet om nog meer bommen maar om brood, medicijnen, dekens en bovenal een staakt-het-vuren.

## OPVANG VAN VLUCHTELINGEN

Naast de oorlogen in Syrië en Irak zijn er in nog vijftig andere landen gewapende conflicten. Ook vluchten mensen omdat zij op basis van hun overtuiging, hun geloof, hun seksuele geartheid of andere zaken vervolgd worden. Al deze mensen zijn vluchtelingen volgens het VN-Vluchtelingenverdrag.

Twee op de drie oorlogsvluchtelingen vinden elders in eigen land een plekje om te schuilen. Dat is ook logisch omdat velen van hen hopen dat de vrede snel wederkeert en zij terug kunnen naar huis.

Twintig miljoen mensen zijn hun land ontvlucht. Ruim 80 procent van alle vluchtelingen

blijft in de eigen regio. In de vluchtelingenkampen in Kenia zijn honderdduizenden Soedanezen en Somaliërs terechtgekomen. Maar ook landen rond Syrië hebben miljoenen vluchtelingen verwelkomd. Libanon, dat een eigen bevolking heeft van vier miljoen, bestaat nu al voor meer dan één vierde uit Syriërs (anderhalf miljoen) en Turkije is hard op weg naar drie miljoen vluchtelingen.

## HULP VOOR DE REGIO

Bij grote humanitaire crisissen raken buurlanden overbelast. Dan ontstaat grote druk op de lokale bevolking als het gaat om zaken als woningen en scholing. Vluchtelingen komen in mensonterende omstandigheden terecht. Zo leven steeds meer Syrische gezinnen in Libanon op straat. Ook sluiten buurlanden hun grenzen; vluchtelingen worden bij de grens tegengehouden en zitten in de val. Juist dan moeten vluchtelingen overgenomen worden door ande-

## NIET GELEERD VAN FOUTEN UIT HET VERLEDEN

De terreurbeweging IS komt voort uit al-Qaida in Irak, dat jarenlang tegen de Amerikaanse bezetting streed. Vóór 2003 was al-Qaida afwezig in Irak. Sinds de Amerikaanse invasie is de soennitische minderheid in Irak systematisch onderdrukt. Deze groep is daartegen in opstand gekomen; IS is daarvan de voorhoede. Politieke en economische hervormingen zijn nodig om de voedingsbodem voor IS weg te nemen. Een serieus risico van westers militair ingrijpen is dat het deze politieke oplossingen in de weg staat.

Toch vinden vrijwel alle politieke partijen in de Tweede Kamer, van PvdA tot PVV, dat Nederland zich wel moet mengen

in de strijd tegen IS; zowel in Irak als in Syrië. Tegelijkertijd is het zo dat er meer burgerslachtoffers vallen door toedoen van president Bashar al-Assad van Syrië dan door IS. De westerse bombardementen versterken – mogelijk ongewild – de positie van Assad.

Naast IS zijn er bovendien talloze andere strijdende groepen actief in het conflict in Syrië. De verschillende legers, milities en terreurgroepen worden elk weer gesteund door de regeringen of (terreur)netwerken uit de omliggende landen. De suggestie dat met het uitroeien van IS er een einde zou komen aan het geweld en de terreur, staat dan ook ver van de werkelijkheid af.

Opvang in de regio is heel erg belangrijk maar we moeten niet zeggen dat anderen maar moeten zorgen voor alle mensen die op de vlucht zijn





re landen, ook door Nederland. Helaas gebeurt dat veel te weinig: de vluchtelingenorganisatie van de Verenigde Naties, de UNHCR, vraagt landen wereldwijd om meer steun en om meer oorlogsslachtoffers over te nemen.

Nederland zal samen met anderen de landen in de regio van een conflictgebied moeten helpen. Dan kan er opvang in de regio worden gerealiseerd die kwalitatief goed genoeg is om mensen menswaardig op te vangen en perspectief te bieden. De UNHCR komt echter structureel geld tekort om iedereen zelfs maar van voldoende voedsel te voorzien. De beloften die landen doen om geld te geven worden vaak niet nagekomen. Daar moet verandering in komen.

Landen moeten allemaal bijdragen aan de UNHCR. Daarnaast moet de UNHCR de hervestiging van vluchtelingen vanuit de regio naar andere landen controleren. Op die manier worden de landen in de regio ontlast en worden mensen die dit het hardst nodig hebben adequaat geholpen. Zo hebben landen dat na de Tweede Wereldoorlog ook met elkaar afgesproken.

#### VLUCHTELINGEN IN NEDERLAND EN EUROPA

Niemand vindt het prettig dat er zoveel vluchtelingen zijn: zeker de vluchtelingen zelf niet. Zij zijn degenen die gevaar lopen en hebben alles wat ze hadden moeten achterlaten, om een

## 80 procent van alle vluchtelingen blijft in de eigen regio

onzekere toekomst tegemoet te gaan. Daarom blijven de meeste mensen die op de vlucht zijn toch het liefst zo dicht mogelijk bij huis. Dan kunnen we, zo denken mensen vrijwel altijd, als de oorlog eenmaal ten einde is ook snel weer terug naar huis. Maar hoe langer een oorlog duurt, hoe ingewikkelder dat laatste vaak blijkt te zijn. En dan zoeken mensen naar een manier om toch weer een leven op te bouwen in een veilig land. Wordt het alsnog veilig in hun land van herkomst, helpen in Nederland gevolgd opleidingen en hier opgedane werkervaring hen juist om bij terugkeer het land weer op te bouwen.

Europa probeert echter met man en macht om het steeds moeilijker te maken voor mensen die op de vlucht zijn voor oorlog en geweld om hier hun toevlucht te zoeken. Het akkoord tussen de Europese Unie en Turkije is daar een voorbeeld van. De rechten die mensen hebben als ze op de vlucht zijn, komen steeds meer onder druk te staan.

Het gevolg is dat vluchtelingen straks echt nergens meer heen kunnen. Niet in eigen land,

niet in de regio en niet elders in de wereld. De nachtmerries die dat tot gevolg heeft zagen we al in Griekenland bij de grens met Macedonië, waar moeders met hun kinderen in de verdrukking komen, in Libanon, waar verwaarloosde kleine kinderen op straat bedelen om aan eten te komen, of in Syrië bij de grens met Turkije, waar de grens voor vluchtelingen gesloten is.

De SP pleit ervoor dat een relatief rijk land als Nederland zijn verantwoordelijkheid neemt om humanitaire rampen te voorkomen en te voorkomen dat het einde van de mensenrechten in zicht is. Opvang in de regio is heel erg belangrijk maar we moeten niet zeggen dat anderen maar moeten zorgen voor alle mensen die op de vlucht zijn. We vangen slachtoffers van oorlog en ellende niet alleen op in armere gemeenten en buurten, maar ook in Bloemendaal en Wassenaar. Alleen als we samenwerken kunnen we grote problemen oplossen. •



## BOMMEN? #NIETIN MIJNNAAM!

ROOD, jong in de SP, is de jongerenvereniging van de SP. De jongeren startten een actie tegen de bommen op Syrië: Niet In Mijn Naam. ROOD-voorzitter Merel Stoop: 'Nóg meer bommen leiden niet tot vrede maar tot nog meer oorlog. En nóg meer vluchtelingen. Er zijn nu al meer dan een kwart miljoen slachtoffers gevallen en tien miljoen mensen zijn op de vlucht. Gelukkig zeggen steeds meer mensen: niet in mijn naam.'



De wereldberoemde filosoof Slavoj Žižek is een van de vele duizenden mensen die de actie van ROOD steunen.

kijk op:  
**stopdebommen.nl**

Zihan Sarraj: 'Houd er rekening mee dat mensen in shock zijn.'



### 'IK WIL WEL WEER TERUG; IK BEN NIET BANG'

ZHIAN SARRAJ kwam in 1993 naar Nederland. 'Na de Eerste Golfoorlog kwam ik naar Nederland. Ik was opgeleid als arts en in die tijd vermoordden de mensen van Saddam hoogopgeleide Koerden. Ik vluchtte met mijn man en een kind van twee jaar. Met één tas spullen en mijn diploma.'

Om ook in Nederland als arts te mogen werken, volgde ze opnieuw de studie geneeskunde met vrijstelling van de eerste vier jaar. Sindsdien werkt Zihan als keuringsarts. Over vluchtelingenopvang zegt ze: 'Houd er rekening mee dat mensen die net aankomen in shock zijn. Ook de cultuurverandering is voor velen heftig. De omgang met vrouwen, de opvoeding van kinderen; zij moeten zich uiteraard aanpassen, maar hebben dan wel begeleiding nodig. Ik help wel eens een handje bij vluchtelingenopvang, en dan zie ik tot mijn verbazing dat er kinderen zijn die hier al zeven maanden zijn en nog geen enkele les Nederlands hebben gehad.'

Zhian gaat af en toe naar Noord-Irak om medische hulp te bieden in vluchtelingenkampen: 'De laatste keer ook met mijn zoon, die farmacie studeert. Dan denk ik regelmatig: ik wil wel weer terug. Nederland is ook mijn land geworden, maar daar ben ik opgegroeid. Nee, het is er misschien niet helemaal veilig, maar ik ben niet bang. Ik ben opgegroeid in oorlogsgebied. Als het moet, vecht ik tegen IS.'